

Sygn.akt III AUa 602/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 grudnia 2013r.

Sąd Apelacyjny w Białymstoku, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSA Bożena Szponar - Jarocka (spr.)

Sędziowie: SA Maria Jolanta Kazberuk

SA Alicja Sołowińska

Protokolant: Agnieszka Charkiewicz

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 3 grudnia 2013 r. w B.

sprawy z odwołania M. B.

przeciwko Zakładowi Emerytalno - Rentowemu Ministerstwa Spraw Wewnętrznych w W.

o wysokość emerytury policyjnej

na skutek apelacji Zakładu Emerytalno-Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych w W.

od wyroku Sądu Okręgowego w Olsztynie IV Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 19 lutego 2013 r. sygn. akt IV U 2693/12

I. zmienia zaskarżony wyrok w pkt I i oddala odwołanie,

II. zasądza od M. B. na rzecz Zakładu Emerytalno-Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych w W. kwotę 120 zł (sto dwadzieścia złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego za II instancję.

Sygn. akt III AUa 602/13

UZASADNIENIE

Dyrektor Zakładu Emerytalno – Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w W. decyzją z dnia 9 grudnia 2009 roku, wydaną na podstawie przepisów ustawy z dnia 23 stycznia 2009 roku o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin oraz ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz. U. z 2009 roku, Nr 24, poz.145), w wyniku obniżenia wskaźnika podstawy wymiaru za okresy od dnia 1 października 1973 roku do dnia 1 marca 1974 roku oraz od dnia 2 października 1979 roku do dnia 31 sierpnia 1986 roku z 2,6 % do 0,7% za każdy rok służby we wskazanych okresach ponownie ustalił M. B. wysokość emerytury policyjnej od dnia 1 stycznia 2010 roku na kwotę 2.334,34 złotych.

M. B. w odwołaniu od powyższej decyzji domagał się jej zmiany poprzez przyznanie emerytury policyjnej obliczonej według dotychczasowych zasad.

Sąd Okręgowy w Olsztynie IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych po rozpoznaniu powyższego odwołania, wyrokiem z dnia 19 lutego 2013 roku zmienił zaskarżoną decyzję i zobowiązał organ rentowy do ponownego ustalenia wysokości emerytury policyjnej M. B. przez przyjęcie za okres od dnia 2 października 1979 roku do dnia 31 maja 1982 roku wskaźnika 2,6 % podstawy za każdy rok (pkt I), w pozostałej części odwołanie oddalił (pkt II).

Z ustaleń Sądu I instancji wynikało, że M. B. nabył prawo do emerytury policyjnej na podstawie decyzji Wojewódzkiego Urzędu Spraw Wewnętrznych z dnia 25 sierpnia 1986 roku od dnia 1 września 1986 roku. Do wysługi emerytalnej zaliczono mu służbę w Milicji Obywatelskiej w wymiarze 23 lat i 17 dni, co wraz z innymi zaliczalnymi do wysługi lat okresami 9 lat i 26 dni, dało po zaokrągleniu 32 lata wysługi. Instytut Pamięci Narodowej, działając w trybie art. 13a ust. 1 ustawy z dnia 18 lutego 1994 roku o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz. U. z 2004 roku, Nr 8, poz. 67 ze zm.), przedstawił informację o przebiegu służby, z której wynikało, że M. B. w okresach od dnia 1 października 1973 roku do dnia 1 marca 1974 roku oraz od dnia 2 października 1979 roku do dnia 31 sierpnia 1986 roku pełnił służbę w organach bezpieczeństwa państwa, o których mowa w art. 2 ustawy z dnia 18 października 2006 roku o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów (Dz. U. z 2007 roku, Nr 63, poz. 425 ze zm.). Na podstawie tej informacji organ emerytalno-rentowy MSWiA na podstawie aktualnie zaskarżonej decyzji z dnia 9 grudnia 2009 roku oraz decyzji z dnia 17 grudnia 2009 roku ponownie ustalił wysokość emerytury policyjnej M. B. przy uwzględnieniu okresów służby wskazanej w informacji IPN (k. 16 akt rentowych). W okresie od dnia 1 października 1973 roku do dnia 1 marca 1974 roku wnioskodawca zajmował stanowisko inspektora w III Wydziale Komendy Wojewódzkiej Milicji Obywatelskiej w O.. W okresie od dnia 2 października 1979 roku do dnia 31 maja 1982 roku został zaliczony w etatowy stan słuchaczy Akademii Spraw Wewnętrznych w W.. Od dnia 1 czerwca 1982 roku do dnia 28 lutego 1983 roku M. B. był inspektorem w dyspozycji Komendy Wojewódzkiej Milicji Obywatelskiej w O., zaś w okresie od dnia 1 marca 1983 roku do dnia 31 sierpnia 1986 roku zajmował stanowisko inspektora w Wydziale Śledczym SB Komendy Wojewódzkiej Milicji Obywatelskiej w O.. W ocenie Sądu Okręgowego odwołanie zasługiwało na uwzględnienie tylko w zakresie wadliwego, w jego ocenie, zaliczenia do okresu służby w organach bezpieczeństwa państwa, okresu studiów w Akademii Spraw Wewnętrznych w W.. Jak wskazał Sąd I instancji, stosownie do treści art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 18 października 2006 roku o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów, organami bezpieczeństwa państwa, w rozumieniu ustawy, są: 1) Resort (...) Komitetu (...); 2) Ministerstwo Bezpieczeństwa Publicznego; 3) Komitet do (...); 4) jednostki organizacyjne podległe organom, o których mowa w pkt 1-3, a w szczególności jednostki Milicji Obywatelskiej w okresie do dnia 14 grudnia 1954 roku; 5) instytucje centralne Służby Bezpieczeństwa Ministerstwa Spraw Wewnętrznych oraz podległe im jednostki terenowe w wojewódzkich, powiatowych i równorzędnych komendach Milicji Obywatelskiej oraz w wojewódzkich, rejonowych i równorzędnych urzędach spraw wewnętrznych; 6) Akademia Spraw Wewnętrznych; 7) Zwiad Wojsk Ochrony P.; 8) Zarząd Główny (...) Wewnętrznej jednostek wojskowych Ministerstwa Spraw Wewnętrznych oraz podległe mu komórki; 9) Informacja Wojskowa; 10) Wojskowa Służba Wewnętrzna; 11) Zarząd (...) S. Generalnego Wojska Polskiego; 12) inne służby Sił Zbrojnych prowadzące działania operacyjno-rozpoznawcze lub dochodzeniowo-śledcze, w tym w rodzajach broni oraz w okręgach wojskowych. Wprawdzie zatem Akademia Spraw Wewnętrznych jest wymieniona w art. 2 ust. 1 pkt 6 w/w ustawy, jednakże, zdaniem Sądu I instancji, nie była ona instytucją Służby Bezpieczeństwa. Sąd Okręgowy powołał się w powyższym zakresie na stanowisko Sądu Najwyższego wyrażone w uchwale z dnia 20 czerwca 2000 roku w sprawie o sygn. akt I KZP 15/00 (OSNKW 2000/7-8/61, lex numer 40508). Jak wynika z uzasadnienia tej uchwały ocenę taką uzasadnia fakt, że powyższa uczelnia została zniesiona z dniem 1 października 1990 roku na podstawie ustawy z dnia 31 marca 1965 roku o wyższym szkolnictwie wojskowym (Dz. U. z 1965 roku, Nr 14, poz. 102 ze zm.), zatem nie została z mocy prawa rozwiązana w chwili zorganizowania Urzędu Ochrony Państwa. Zdaniem Sądu Okręgowego wprawdzie cytowana uchwała została wydana na gruncie przepisów ustawy z dnia 11 kwietnia 1997 roku o ujawnianiu pracy lub służby

w organach bezpieczeństwa państwa lub współpracy z nimi w latach 1944-1990 osób pełniących funkcje publiczne (Dz. U. z 1999 roku, Nr 42, poz. 428 ze zm.), jednakże rozważania zawarte w uchwale należy uznać za aktualne w niniejszej sprawie. Reasumując, Sąd I instancji stwierdził, że skoro w okresie od dnia 2 października 1979 roku do dnia 31 maja 1982 roku M. B. był zaliczony w etatowy stan słuchaczy Akademii Spraw Wewnętrznych, to w okresie tym nie pełnił obowiązków funkcjonariusza służby bezpieczeństwa. Zatem powyższy okres winien zostać wyłączony ze służby w organach bezpieczeństwa państwa. W konsekwencji zaś podstawę wymiaru świadczeń za ten okres należało, stosownie do art. 15b ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 18 lutego 1994 roku o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin, obliczyć przy uwzględnieniu wskaźnika po 2,6 % podstawy wymiaru za każdy rok służby. W pozostałym zakresie odwołanie podlegało oddaleniu. W tym stanie rzeczy, Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. (pkt I sentencji wyroku) oraz na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. (pkt II sentencji wyroku).

Dyrektor Zakładu Emerytalno – Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w W. zaskarżył powyższy wyrok w części (pkt I), zarzucając mu naruszenie:

- przepisów postępowania, mających wpływ na rozstrzygnięcie, tj. art. 233 § 1 k.p.c. poprzez dokonanie oceny dowodów z przekroczeniem granic swobodnej oceny, tj. dowodu z dokumentu znajdującego się w aktach rentowych wnioskodawcy, a mianowicie (...) o przebiegu służby i przyjęcie, że wnioskodawca nie pełnił służby w organach bezpieczeństwa państwa, o których mowa w art. 2 ustawy z dnia 18 października 2006 roku o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów w okresie od dnia 2 października 1979 roku do dnia 31 maja 1982 roku, podczas, gdy z informacji tej wynika, iż wnioskodawca pełnił służbę w organach bezpieczeństwa państwa, o których mowa w art. 2 w/w ustawy w okresie od dnia 1 października 1973 roku do dnia 1 marca 1974 roku oraz od dnia 2 października 1979 roku do dnia 31 sierpnia 1986 roku,

- przepisów prawa materialnego poprzez błędną wykładnię, a w szczególności art. 13a ust. 5, art. 15b ustawy z dnia 18 lutego 1994 roku o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin, § 14 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 18 października 2004 roku w sprawie trybu postępowania i właściwości organu w zakresie zaopatrzenia emerytalnego funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu i Państwowej Straży Pożarnej oraz ich rodzin oraz art. 2 ustawy z dnia 18 października 2006 roku o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów,

- sprzeczność istotnych ustaleń Sądu z treścią zebranego w sprawie materiału.

Wskazując na powyższe zarzuty, Dyrektor Zakładu Emerytalno – Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w W. domagał się zmiany wyroku w pkt I i oddalenia odwołania w tym zakresie oraz zasądzenia od wnioskodawcy na rzecz organu rentowego zwrotu kosztów postępowania odwoławczego, w tym kosztów zastępstwa procesowego, ewentualnie uchylenia zaskarżonego wyroku w pkt I i przekazania w tym zakresie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach instancji odwoławczej.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja jest zasadna.

Sąd Okręgowy dokonał prawidłowych ustaleń faktycznych, wskazując, że w okresie od dnia od dnia 2 października 1979 roku do dnia 31 maja 1982 roku M. B. był etatowym słuchaczem Akademii Spraw Wewnętrznych w W.. W ocenie Sądu Apelacyjnego, ustalając podstawę wymiaru emerytury policyjnej za ten okres, Sąd ten błędnie zaś zastosował art. 15b ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 18 lutego 1994 roku o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji,

Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz. U. z 2004 roku, Nr 8, poz. 67 ze zm.) w zw. z art. 2 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 18 października 2006 roku o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów (Dz. U. z 2007 roku, Nr 63, poz. 425 ze zm.), przyjmując 2,6 % podstawy wymiaru za każdy rok służby w powyższym okresie.

W pierwszej kolejności należy wskazać, że zgodnie z art. 15b ust1 ustawy z dnia 18 lutego 1994 roku o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin w przypadku osoby, która pełniła służbę w organach bezpieczeństwa państwa, o których mowa w art. 2 ustawy z dnia 18 października 2006 roku o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów, i która pozostawała w służbie przed dniem 2 stycznia 1999 roku, emerytura wynosi:

- 1) 0,7 % podstawy wymiaru - za każdy rok służby w organach bezpieczeństwa państwa w latach 1944-1990;
- 2) 2,6 % podstawy wymiaru - za każdy rok służby lub okresów równorzędnych ze służbą, o których mowa w art. 13 ust. 1 pkt 1, 1a oraz pkt 2-4.

Na obecnym etapie postępowania okolicznością sporną było to, czy okres od dnia 2 października 1979 roku do dnia 31 maja 1982 roku, tj. okres kiedy wnioskodawca był etatowym słuchaczem Akademii Spraw Wewnętrznych w W. należy kwalifikować jako okres służby w organach bezpieczeństwa państwa, o którym mowa w art. 2 ustawy z dnia 18 października 2006 roku o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów, zaś w konsekwencji, czy przy ustaleniu wysokości świadczenia w odniesieniu do tego okresu winien znaleźć zastosowanie art. 15b ust 1 pkt 1 ustawy z dnia 18 lutego 1994 roku o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin, czy też art. 15b ust. 1 pkt 2 w/w ustawy.

Jak wielokrotnie wypowiadał się Sąd Najwyższy przepisy o systemie ubezpieczeń społecznych mają charakter norm bezwzględnie obowiązujących, stąd niedopuszczalne są jakiegokolwiek odstępstwa, poza wyraźnie określonymi wyjątkami, od zasad objęcia systemem ubezpieczeń społecznych, obowiązku opłacania składek i obliczania wysokości składek na ubezpieczenie społeczne, a także ich wypłaty. Oznacza to, że niedopuszczalne jest swobodne kształtowanie warunków, na jakich następuje wyliczenie wysokości emerytury. Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego i jednolitym stanowiskiem doktryny prawa ubezpieczeń społecznych, przepisy prawa ubezpieczeń społecznych powinny być wykładane ściśle (por. uchwałę składu 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 11 grudnia 2008 roku w sprawie o sygn. akt I UZP 6/08, OSNP 2009/9-10/120, lex numer 468627 i orzecznictwo tam cytowane), co oznacza w zasadzie prymat dyrektyw wykładni językowej w odniesieniu do pozostałych metod wykładni, w tym wykładni systemowej i wykładni historycznej lub celowościowej.

Z wykładni językowej art. 15b ustawy z dnia 18 lutego 1994 roku o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin, odsyłającego do art. 2 ustawy z dnia 18 października 2006 roku o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów wynika wprost, które z organów należy traktować jako organy bezpieczeństwa państwa.

Jak słusznie wskazał Sąd Okręgowy w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, Akademia Spraw Wewnętrznych w W. mieści się w katalogu organów wymienionych w art. 2 ust. 1 w/w ustawy (art. 2 ust. 1 pkt 6 w/w ustawy), zatem z woli ustawodawcy została uznana za organ bezpieczeństwa państwa w kontekście przepisu art. 2 ust. 1 w/w ustawy.

Zdaniem Sądu II instancji niezrozumiałe jest stanowisko Sądu I instancji, uznającego, że wymienienie powyższej uczelni w katalogu art. 2 ust. 1 w/w ustawy, pozwala uznać, że nie była ona instytucją Służby Bezpieczeństwa. Stanowiska takiego nie może uzasadniać powołanie się na orzeczenie Sądu Najwyższego, które nie dość, że wiąże jedynie w konkretnej sprawie, to zostało wydane na gruncie przepisów ustawy z dnia 11 kwietnia 1997 roku o ujawnieniu pracy lub służby w organach bezpieczeństwa państwa lub współpracy z nimi w latach 1944-1990 osób pełniących funkcje publiczne (Dz. U. z 1999 roku, Nr 42, poz. 428 ze zm.).

Reasumując, zdaniem Sądu Apelacyjnego Akademia Spraw Wewnętrznych w W. jest organem bezpieczeństwa państwa w rozumieniu art. 2 ustawy z dnia 18 października 2006 roku o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów.

W dalszej kolejności należało odnieść się do podniesionej w apelacji okoliczności, że Instytut Pamięci Narodowej, działając w trybie art. 13a ust. 1 i 5 ustawy z dnia 18 lutego 1994 roku o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin, przedstawił informację o przebiegu służby, z której wynikało, że M. B. w spornym okresie pełnił służbę w organach bezpieczeństwa państwa, o których mowa w art. 2 ustawy z dnia 18 października 2006 roku o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów. Dokument ten był podstawą wydania zaskarżonej decyzji Dyrektora Zakładu Emerytalno – Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w W. z dnia 9 grudnia 2009 roku. Zdaniem Sądu II instancji dokument ten nie jest jednak wiążący dla tego organu, jak i dla weryfikujących w/w decyzję sądów co do faktu (przebiegu służby), jak i co do oceny prawnej, czy praca we wskazanych w nim okresach w wyszczególnionych jednostkach stanowiła służbę w organach bezpieczeństwa państwa, w rozumieniu art. 2 ustawy z dnia 18 października 2006 roku o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów. Na zasadę niezwiązania organu rentowego i sądu powszechnego informacją IPN wskazał również Trybunał Konstytucyjny. W uzasadnieniu wyroku z dnia 11 stycznia 2012 roku (K 36/09, OTK-A 2012/1/3, lex numer 1102085), stwierdził bowiem, że informacja o przebiegu służby byłego funkcjonariusza organów bezpieczeństwa PRL, mimo braku możliwości bezpośredniego zakwestionowania jej treści w postępowaniu przed IPN przez funkcjonariusza, którego informacja dotyczy, podlega nie tylko weryfikacji w postępowaniu przed właściwym organem emerytalnym, ale przede wszystkim podlega wszechstronnej kontroli sądowej w postępowaniu wyjaśniającym. W razie bowiem zaskarżenia decyzji organu emerytalnego o ostatecznym ukształtowaniu praw emerytalnych funkcjonariusza rozstrzyga co do istoty sąd powszechny, który nie jest prawnie związany treścią tej informacji. Zobligowany jest on jednak do respektowania kwalifikacji tego dowodu jako dokumentu urzędowego (art. 244 § 1 k.p.c.), sporządzonego w przepisanej formie przez powołany do tego organ państwowy, w zakresie działania tego organu (art. 244 § 1 k.p.c.). Wystawiający taki dokument Instytut Pamięci Narodowej jest organem państwowym, działającym na podstawie przepisów ustawy z dnia 18 grudnia 1998 roku o Instytucie Pamięci Narodowej - Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu (Dz. U. z 2007 roku, Nr 63, poz. 424 ze zm.). W zakresie działania tego organu na podstawie art. 13a ust. 1 ustawy z dnia 18 lutego 1994 roku o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin ustawodawca przewidział, sporządzanie na wniosek organu emerytalnego informacji o przebiegu służby wskazanych funkcjonariuszy w organach bezpieczeństwa państwa, o których mowa w art. 2 ustawy z dnia 18 października 2006 roku o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów.

Wspomniana informacja IPN ma charakter zaświadczenia. Przemawia za tym nie tylko jednoznaczne brzmienie art. 13a ust. 5 ustawy z dnia 18 lutego 1994 roku o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin nakazujące powyższą informację traktować jako równoważną z

zaświadczeniem o przebiegu służby wydawanym na podstawie akt osobowych przez właściwe organy służb, ale również treść tej informacji nawiązująca do dokumentacji osobowej o zatrudnieniu niezbędnej przy ustalaniu prawa do emerytury. Mamy tu do czynienia z urzędowym potwierdzeniem faktów dotyczących przebiegu służby funkcjonariuszy organów bezpieczeństwa PRL, wynikających z danych znajdujących się w posiadaniu IPN, tj.: 1) danych osobowych funkcjonariusza; 2) wskazania okresów służby w organach bezpieczeństwa państwa, o których mowa w art. 2 ustawy z dnia 18 października 2006 roku o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów oraz 3) informacji, czy z dokumentów zgromadzonych w archiwach IPN wynika, że funkcjonariusz w tym okresie, bez wiedzy przełożonych, podjął współpracę i czynnie wspierał osoby lub organizacje działające na rzecz niepodległości Państwa Polskiego (art. 13a ust. 4 ustawy z dnia 18 lutego 1994 roku o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin). Podobne stanowisko również wynika z uzasadnienia w/w wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 11 stycznia 2012 roku. Trybunał w tym orzeczeniu wyraźnie traktuje informację IPN jako dokument urzędowy, co nakazuje uznać jego treść za udowodnioną, nie przesądzając znaczenia tego dokumentu dla wyniku sprawy.

Należy bowiem podkreślić – za doktryną i orzecnictwem - że dokument urzędowy, odpowiadający wymaganiom z art. 244 § 1 k.p.c., korzysta z domniemania prawdziwości (autentyczności) oraz domniemania zgodności z prawdą tego, co zostało w nim urzędowo zaświadczone. Domniemania te mogą być obalone w sposób przewidziany w art. 252 k.p.c., tj. przez zaprzeczenie prawdziwości dokumentu i udowodnienie, że oświadczenie organu zawarte w danym dokumencie urzędowym, wystawionym przez ten organ, jest niezgodne z prawdą (Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz. Jędrzejewska Maria, Grzegorz Paweł, Weitz Karol, Ereciński Tadeusz, Gudowski Jacek [w:] Ereciński Tadeusz Część pierwsza, tyt. VI dz. III rozdz. 2 oddz. 2 art. 244). Przepis art. 252 k.p.c. nie zawiera żadnych ograniczeń dotyczących rodzaju dowodów, za pomocą których strona powinna wykazać prawdziwość swoich twierdzeń w przedmiocie kwestionowania wartości dowodowej dokumentu urzędowego (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 24 kwietnia 2003 roku w sprawie o sygn. akt I CKN 256/01, lex numer 78889).

W przedmiotowej sprawie, w ocenie Sądu Apelacyjnego, analiza przepisu art. 2 ustawy z dnia 18 października 2006 roku o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów prowadziła do wniosku, iż okres, w którym M. B. był etatowym słuchaczem Akademii Spraw Wewnętrznych jest okresem służby w organach bezpieczeństwa państwa w rozumieniu tego przepisu, co jest zgodne z treścią powyższego zaświadczenia wystawionego przez IPN. Generalnie jednak możliwe było dokonanie odmiennego ustalenia.

Reasumując, w ocenie Sądu Apelacyjnego, wbrew stanowisku Sądu I instancji, okres od dnia 2 października 1979 roku do dnia 31 maja 1982 roku, tj. okres kiedy wnioskodawca był etatowym słuchaczem Akademii Spraw Wewnętrznych jest okresem służby w organach bezpieczeństwa państwa. W konsekwencji powyższego podstawę wymiaru świadczeń za wyżej wskazany okres należało, stosownie do art. 15b ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 18 lutego 1994 roku o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin, obliczyć przy uwzględnieniu wskaźnika po 0,7 % podstawy wymiaru za każdy rok służby.

Wobec powyższego, Sąd Apelacyjny na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. orzekł jak w sentencji wyroku (pkt I).

W pkt II sentencji wyroku orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c. w zw. z § 11 ust. 2 i § 12 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. z 2002 roku, Nr 163, poz. 1349 ze zm.).